

Nieuwsbrief

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse .
Tel. 0113 - 649536
Triodos Bank : 19.84.20.285

September 2011

NOEM ONS MAAR EEN LUIS IN DE PELS

'Jullie zijn overal tegen.' Een opmerking die de bestuursleden van de BZZB regelmatig tegenkomen. Zeker de laatste tijd. Het is een hardnekkig misverstand en klopt niet. Echter, als een bewering maar vaak genoeg wordt herhaald, neemt het aantal mensen dat in de juistheid ervan gelooft toe. Vervolgens gaat die bewering als een feit een eigen leven leiden.

Het is niet eenvoudig daar wat aan te doen. We leven tegenwoordig in een mediocratie. Degenen die het machtigst en handigst zijn om via de media de publieke opinie te beïnvloeden, trekken aan het langste eind. Wat ze beweren komt niet altijd overeen met de feiten. Kennelijk geen punt, als een onderwerp maar op de kaart komt te staan.

Er komt bij dat mensen de zogenaamde sociale media als uitlaatklep hebben. Ze kunnen achter de pc lekker te keer gaan. Doorgaans zonder veel kennis van zaken en vaak anoniem. Ook die digitale, negatieve vloed is niet te keren. In zo'n klimaat van stemmingmakerij valt het voor een maatschappelijke organisatie niet mee om de rug recht te houden.

Het Sociaal Cultureel Planbureau waarschuwde in 2008 al voor verschuivende panelen. 'De maatschappelijke organisaties zullen vooral rekening moeten houden met een afname van de populariteit van de onderwerpen waarop zij zich richten onder het grote publiek', aldus het SCP. Dat was, blijkt nu, een voorzichtige inschatting.

Is dit een klaagzang? Allerm minst. Het is de werkelijkheid van vandaag. Een werkelijkheid, waarin beweringen en kretologie helaas de

toon zetten. Het weerhoudt het bestuur van de BZZB er niet van op te komen voor de doelstellingen van onze stichting. Wel altijd op basis van feiten en argumenten. Dat zijn we tegenover de samenleving verplicht.

Voor ons staat in de afweging van belangen altijd voorop: de zorg voor behoud en versterking van natuur, landschap, cultureel erfgoed en milieu. Wat dat betreft zijn we streng in de leer. Vooral nu de stroming die koste wat kost voorrang geeft aan de economie, aan kracht wint. Wij vinden dat de ecologie niet veronachtzaamd mag worden.

Menigeen, ook de overheid, denkt daar anders over. Dit leidt er toe dat het bestuur, gelet op de doelstellingen, in een aantal gevallen bezwaar móét maken. Zonodig tot en met de Raad van State. Wij gebruiken de mogelijkheden die de wet biedt. Eerst probeert het bestuur via overleg en indienen van zienswijzen, verkeerde voornemens om te buigen.

Het bestuur werkt ook graag samen met andere belangenbehartigers, zoals dorpsraden en natuurbeheerders. Het begraaftplaatsen- en bomenbeleid zijn voorbeelden. De BZZB steunt veel ontwikkelingen en activiteiten van harte. De laatste vijf jaar is in slechts drie dossiers een bezwarenprocedure in gang gezet. Hoezo 'jullie zijn overal tegen?'

Wij weten ons als 'hoeder' van de waarden in de Zak van Zuid-Beveland gesteund door onze donateurs. Zonder hen geen BZZB. Het bestuur ziet zich niet als dwarsligger, integendeel. We horen echter wel lastig te zijn als dat nodig is voor alle maatschappelijke machten en krachten (onzelf trouwens niet uitgezonderd). Noem ons maar een luis in de pels.

LOPENDE ZAKEN

Wachtlokaal Hoedekenskerke

Het dagelijks en algemeen bestuur van het Waterschap Scheldestromen hebben het behoud van het Wachtlokaal Hoedekenskerke door verplaatsing bij de dijkverzwaring goedgekeurd. Het Waterschap liet ons weten in te stemmen met de zienswijze van de BZZB. Een zienswijze waarin wij destijds wezen op het grote draagvlak voor behoud, de nostalgische waarde van het kleine gebouw en de bruikbaarheid van het historische verhaal binnen de recreatieve sfeer van het haventje en de SGB. Een succesje dat we dus samen met anderen boeken!

Het Zeeuwse Landschap 75 jaar

Via onze nieuwsbrief is het niet de weg om Het Zeeuwse Landschap te feliciteren met hun 75-jarig bestaan. Maar toch schrijven we erover. Want Het Zeeuwse Landschap viert haar jubileum met een groot aantal activiteiten in de provincie. Het is feestelijk om daaraan mee

te mogen doen. In de Zak zijn er themadagen bij Hoeve Van der Meulen: kunst, natuur en boerenlandleven. De BZZB was en is daar ook aanwezig op 27 augustus, 3 en 10 september. Meer informatie: www.hetzeeuwselandschap.nl

Fort Ellewoutsdijk weer bruikbaar

Op 10 juni opende Natuurmonumenten het Fort Ellewoutsdijk opnieuw. De BZZB nam er op uitnodiging een kijkje. Na een grondige restauratie gaat het fort een mooie toekomst tegemoet. De grote winst is dat het weer 'droog' is en zelfs gedeeltelijk verwarmd kan worden met behulp van

aardwarmte. Dat het fort prachtige mogelijkheden biedt in de sfeer van kunst en cultuur is in de afgelopen tijd al weer gebleken. Maar er is vast nog veel meer mogelijk. Een bezoekje om het fort op waarde te schatten kan dagelijks van 10.00 tot 17.00 uur.

Monumentendagen op 10 en 11 september

Het thema van Monumentendagen 2011 is 'nieuw gebruik - oud gebouw'. Al enkele jaren is de BZZB present bij de monumentendag; we hebben immers ook cultureel erfgoed als aandachtspunt in onze statuten. Cultureel erfgoed is een zeer breed begrip dat zich beslist niet beperkt tot gebouwen. Maar de 10^e staat

de BZZB bij Hoeve Van der Meulen: een 'nieuw gebruikt oud gebouw'. Het thema is daar 'boerenlandleven', maar wel doordrenkt van cultureel erfgoed en historie. De gemeente Borsele heeft deze dagen ook een speciaal programma rond Ellewoutsdijk en het fort. Zie daarvoor: www.borsele.nl

KWESTIE JOP SLEEPT ZICH VOORT

De inmiddels sinds najaar 2009 slepende kwestie over de Jongerenontmoetingsplaats (Jop) op de Zuidzaksedijk bij Heinkenszand, is een nieuwe fase ingegaan. Het Borselse college van Burgemeester en Wethouders heeft een ontwerp-omgevingsvergunning gepresenteerd. Door de BZZB is met een zienswijze hierop gereageerd. Wie met het college in de slag gaat, moet over een héél lange adem beschikken.

Korte inhoud van het voorafgaande. In strijd met het bestemmingsplan gaf het college in oktober toestemming voor het plaatsen van enkele zeecontainers op de Zuidzaksedijk bij Heinkenszand. Bedoeld als Jongerenontmoetingsplaats. Onder anderen de BZZB protesteerde hiertegen. Het gaat om aantasting van het alom geroemde dijkenlandschap. En als er eenmaal containers op een dijk staan, volgen er geheid meer.

Overleg met de gemeente leverde niks op. Een handreiking van de BZZB om tijd uit te trekken voor een zoektocht naar een betere locatie voor de Jop – in elk geval in en niet buiten het dorp – negeerde het college. De BZZB verzocht daarop om handhaving van het bestemmingsplan. Dat wees het college af. De ingeschakelde bezwarencommissie gaf de BZZB gelijk en het college besloot vervolgens een procedure voor een omgevingsvergunning in gang te zetten. Zoals in feite meteen al had moeten.

Enfin, nu kan alles nog eens dunnetjes over worden gedaan. Het college vindt het maatschappelijk belang van een JOP groter dan de aantasting van het dijkenlandschap. En na vijf jaar moeten de containers toch verdwijnen. De BZZB voert aan dat het algemeen belang van natuur, landschap en cultuurhistorie aanzienlijk groter is dan het deelbelang van een groep jongeren. Bovendien is er voor de Jop een andere plek te vinden, in de samenleving. De aantasting van de dijk kan alleen ongedaan worden gemaakt door opruimen van de containers.

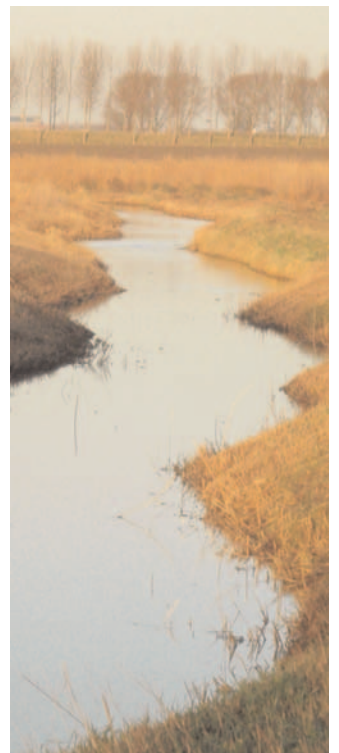
Het college heeft eind augustus besloten niet met onze zienswijze in te stemmen. Het betekent dus weer een gang naar de commissie bezwaarschriften. Daar houden wij aan vast. Hoe langer de containers op de dijk staan, hoe duidelijker wordt dat sprake is van een vlag op een modderschuit. Van het schaamgroen is nog niets terechtgekomen en het lijkt alsof er bankstellen groeien. Dat de jeugd het naar haar zin heeft, valt te begrijpen. Wie wil niet zo'n zitje op een leuke dijk? Maar als beleidskeuze valt er veel op aan te merken.

Het bestuur vindt dat het college alsnog een serieuze poging moet doen om in Heinkenszand een locatie te zoeken. Nu in de praktijk blijkt dat het – volgens de gemeente – om een groep model-jongeren gaat die geen overlast veroorzaken, moet dat toch geen probleem zijn.

POLDERS IN DE ZAK TOCH ONDER WATER?

Volgens de afspraken tussen Nederland en Vlaanderen moest uiterlijk in 2010 de Westerschelde voor de derde keer verdiept zijn, er 600 hectare nieuwe estuariene natuur zijn aangelegd en de veiligheid op de rivier zijn verbeterd. Anno 2011 is de Westerschelde verdiept en zijn nieuwe veiligheidsmaatregelen genomen. Alleen het natuurherstel is niet uitgevoerd. Op zijn vroegst pas een stukje omstreeks 2013. En de rest is afwachten. Dat is een bittere pil voor degenen die achter het beter maken van de rivier staan. Voornaamste oorzaak voor de beschamende vertoning is het geharrewar rond ontpoldering van de Hertogin Hedwigepolder. Vogelbescherming Nederland pikt het niet en sleept de Staat voor de rechter wegens het bewust niet nakomen van (internationaal vastgelegde) verplichtingen.

Vogelbescherming wil dat er volgens afspraak 600 hectare estuariene natuur wordt aangelegd. In elk geval de Hedwigepolder en een kleine uitbreiding van het Zwin. De organisatie houdt verder vast aan de eerder uitgekozen vijf polders die voor ontpoldering in aanmerking komen. De Eendracht en Hellegat in Oost-Zeeuws-Vlaanderen en in de Zak van Zuid-Beveland de polders Everingen, Zuid en Van Hattum. Wij volgen de ontwikkelingen uiteraard op de voet.

UITBREIDING NISSE KAN DOORGAAN

De Raad van State (RvS) heeft het bezwaar van de BZZB tegen het bestemmingsplan Nisse, gedeelte Van der Poest Clementstraat, afgewezen. Een tweede bezwaar, van dorpsbewoner A. van Vliet, werd niet-ontvankelijk verklaard. Hij kan vanuit zijn huis straks de nieuwe boerenvilla's niet zien en is dus geen belanghebbende, aldus de RvS.

De opvatting van de dienstdoende staatsraad R. J. Hoekstra (CDA, oud-topambtenaar en recent in opspraak omdat hij met bijklussen meer dan toegestaan verdiende) was simpel. De projectontwikkelaar wil bouwen, de gemeente ook. De provincie en het Rijk hebben er geen moeite mee. Dus is het beroep van de BZZB ongegrond, oordeelde Hoekstra.

Zoals in eerdere nieuwsbrieven gemeld, maakte de BZZB bezwaar tegen een deel van het uitbreidingsplan, de bouw van vier dorpsvilla's. Bouw van starterswoningen op de plek van een kleine varkensstal naast een oud boerderijtje, juichten we toe. Ook komt daar een twee-onder-1-kap woning en zijn in het schuurgebouw met starterswoningen nog twee duurdere woningen voorzien. P & S projectontwikkeling achtte echter de vier villa's nodig om uit de kosten te komen

Het nieuwe bestemmingsplan hoefde niet precies in de pas te lopen met het ruimtelijk

beleid van provincie en Rijk, stelde de staatsraad. De gemeente mag binnen het kader van de ruimtelijke belangenafweging afwijken. Het gaat om een beperkte uitbreiding van het bestaande bebouwingslint aan de Van der Poest Clementstraat, betoogde Hoekstra. De kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap worden niet aangetast.

Daar hebben we het maar mee te doen. Er kan nu volgens plan gebouwd worden. Wij vinden het jammer dat er geen duidelijke inhoudelijke uitspraak is gedaan over de omvang van het nieuwe plan. Dat was ook met het oog op mogelijke plannen in andere Borselse dorpskernen wel zo plezierig geweest.

De BZZB stelde dat het niet meer louter om zogenoemde inbreiding (nieuwbouw op plek te slopen bebouwing) ging, maar door de ruimte die de boerenvilla's in beslag nemen, over een uitbreiding. Ook gegeven de bevolkingskrimp vonden wij de aanzienlijke uitbreiding op die plek geen verantwoorde ruimtelijke ontwikkeling. De omzetting van het omliggende gebiedje van agrarisch met landschappelijke waarde naar natuur doet daar niet aan af. We hopen dat er in elk geval als eerste met de starterswoningen begonnen wordt. Volgens de gemeente hebben in 2008 zo'n 15 personen daarvoor belangstelling getoond.

BOMENBELEID IS NIET AF

Een delegatie van het bestuur voerde een prettig en verhelderend gesprek met de heren Uitterhoeve en Krijger van de gemeente Borsele over het bomenbeleid. Aanleiding het nieuwe bomenbeleid. Centraal staat daarin een lijst met waardevolle bomen. Als bomen die op de lijst staan gekapt moeten worden, is een vergunning nodig.

Anders niet meer en dat maakt het op zich voor de burger eenvoudiger en duidelijker. Er zijn nog wel enkele uitzonderingen. Onder meer voor de bomen die in het bestemmingsplan Borsels Buiten zijn aangewezen vanwege hun landschappelijk en cultuurhistorisch belang, blijft een kapvergunning noodzakelijk.

Het is verheugend dat de gemeente al langer tweemaal per jaar breed overleg voert met de weg- en terreinbeheerders over groen. Daarin komen ook plannen voor onderhoud en rooien van bomen aan de orde. Een goede zaak, al zitten particuliere boomeigenaren (enkel-

hebben er nogal wat in hun bezit) niet bij het overleg.

Minder verheugend is het dat de lijst van waardevolle bomen voorshands beperkt blijft tot de gronden van particulieren en bedrijven. De BZZB vindt dat het nieuwe bomenbeleid pas af is als ook de waardevolle bomen in de openbare ruimte zijn geïnventariseerd. Nu is het alsof de gemeente een dorpshuis opknapt, maar het lekkende dak nog even laat zitten.

Het scheidt bovendien verwarring: voor welke bomen is nu wel een kapvergunning nodig en voor welke niet. In een brief aan het college van Burgemeester en Wethouders hebben wij gevraagd zo spoedig mogelijk het karwei af te maken en ook de bomen in de openbare ruimte te inventariseren. Dat is geen kostbare operatie. Nochtans heeft het college ons bericht dat er voor de resterende inventarisatie in het kader van bezuinigingen geen geld is. Dat vinden we jammer; het werk maar half doen is nooit verstandig.

VERVOLGVERHAAL BEGRAAFPLAATSEN IN BORSELE

Hoe was het ook weer. De gemeente kondigde aan stenen waarvoor niet betaald werd op de gemeentelijke begraafplaatsen te verwijderen. Dat gaf veel reactie en er ging van alles mis. De wethouder stelde uiteindelijk voor de grafmonumenten van voor 1970 te laten staan. Maar de gemeenteraad besloot dat alle stenen waarvoor 40 jaar betaald is, mogen blijven staan totdat er ruimtegebrek is op een begraafplaats en de graven echt geruimd moeten worden. De voorgestelde kaalslag is dus van de baan, hoewel het nog niet duidelijk is hoe het uiterlijk zal wijzigen en in hoeverre de historie van een dorp leesbaar zal blijven op de begraafplaatsen.

Toch is er een wijziging in beleid bereikt en is er begrip voor de inspanningen van dorpsraden, werkgroepen en veel betrokken burgers ontstaan. De BZZB is blij hieraan een steentje te hebben bijgedragen.

Blijft nog het besluit tot asfalteren van de paden, dat nog gewoon op de agenda staat. Overleg daarover is toegezegd. In Borssele zijn de paden naar de tevredenheid van 'het dorp' geasfalteerd. Maar wij zien de vergelij-

king van begraafplaats 's -Gravenpolder (enige jaren geleden geasfalteerd en met los grind afgestrooid) en van de begraafplaats in Biezelinghe (gewalst grind) in het voordeel van de laatste uitvallen. Begaanbaar en mooi! In Borssele zijn ondertussen plannen om ook het bijzondere klassieke hek met pijlers ingrijpend aan te passen. De BZZB heeft daarover een brief naar B en W gestuurd; wij vragen ons af of dit absoluut noodzakelijk is.

OORLOG IN DE POLDER

BZZB vecht beschikkingen anti-hagelkanonnen aan

Het dossier over de anti-hagelkanonnen wordt dikker en dikker. Het college van Burgemeester en Wethouders gaf beschikkingen uit, met daarin maatwerkvoorschriften voor gebruik van negen installaties. Het bestuur van de BZZB heeft na rijp beraad bezwaren ingediend tegen deze beschikkingen. De besluitvorming is noch zorgvuldig, noch evenwichtig. Intussen mogen de kanonnen gewoon gebruikt worden, zoals ook regelmatig te horen was.

We stellen voorop dat gebruik van apparatuur waarvan tevoren vaststaat dat niet voldaan kan worden aan de milieuregels, in beginsel onjuist is. Niet doen dus. Als er toch zwaarwegende belangen zijn af te wijken van de regels, moet dat zeer goed worden onderbouwd. Er mag hooguit sprake zijn van een kortdurende overgangsregeling. Géén maatwerkvoorschriften voor onbepaalde tijd, zoals het college van Burgemeester en Wethouders voor staat.

Als er geen druk op de ketel wordt gezet, vrezin wij dat verbetering van de knalinstallaties – zodat ze binnen de regels vallen – lang op zich zal laten wachten. Het feit dat de gemeente voor de beschikkingen gebruik maakt van metingen en rapporten uit 2007 en 2008, spreekt boekdelen. Wij menen dat voor elk kanon ter plekke nieuwe geluidmetingen moeten worden gedaan.

Het zij nog maar eens gezegd: de BZZB begrijpt het belang dat fruittelers hechten aan de anti-hagelkanonnen. Ook al is de werking nooit bewezen en hebben meteorologen grote twijfels. Maar als fruittelers willen redeneren 'niet geschoten is altijd mis', dan moeten ze het voordeel van de twijfel krijgen. Met dien verstande dat het Activiteitenbesluit de juridi-

sche basis is, met de daarbij behorende algemene regels en richtlijnen.

Aan de andere kant is de Zak van Zuid-Beveland een nationaal landschap met heel bijzondere waarden. De Zak is ook een stiltegebied. Uit een rapport van de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) blijkt dat in Borsele zo'n 300 mensen in meer of minder ernstige mate worden gehinderd door de kanonnen. De mensen die wat verder af wonen van een anti-hagelkanon en zich ergeren aan het knallen, rekenen we maar niet mee. Overigens: onderzoek wijst uit dat geluidhinder zwaar onderschat wordt.

Er is volgens de regels die het college hanteert, in Borsele plaats voor totaal 16 kanonnen. Ook daarom is het van groot belang dat nu zorgvuldige besluitvorming plaats vindt. De gemeente moet niet alleen de belangen van de telers wegen, maar ook die van de burgers en de leefomgeving. In andere gemeenten is die weg anders uitgekapt dan in Borsele. Zo is op Tholen, in Buren en Wijk bij Duurstede inzet van de anti-hagelkanonnen verboden. Hoewel in Tholen het nog steeds ingewikkelde problemen oplevert.

Het CDA werpt zich graag op als dé voorvechter van de anti-hagelkanonnen. Dat mag, maar een politiek vertegenwoordiger moet zeker de belangen van de héle gemeenschap meenemen. Dat proberen wij in elk geval wél te doen. Als zodanig juichen we toe dat de Tweede Kamer staatssecretaris Atsma (CDA) om een eenduidige landelijke regeling vraagt. Maar ook dan horen de regels van het Activiteitenbesluit maatstaf te zijn.

Nieuw program voor Kwaliteitsteam

In het huidige Omgevingsplan Zeeland is het instellen van een Kwaliteitsteam opgenomen. Dat geeft gevraagd en ongevraagd advies over nieuwe ruimtelijke projecten. Zo adviseerden de deskundigen bijvoorbeeld over de uitbreidingsmogelijkheden voor Nisse.

Gedeputeerde Staten hebben een programma voor het Kwaliteitsteam vastgesteld, met nieuwe projecten. Voor de BZZB is interessant een

studie naar de effecten en mogelijkheden van het landschapsbeleid en de ontwikkelingen in de landbouw in nationaal landschap Zak van Zuid-Beveland. Ook advies over bebouwing in het landelijk gebied en de ontwikkeling van een landschappelijk ontwikkelingskader staan in het programma. We zullen ons met het team verstaan en indien mogelijk een bijdrage leveren.

BOMEN OVER BOMEN IN BORSELE

De jaarlijkse bijeenkomst voor donateurs en andere belangstellenden wordt gehouden op

zaterdag 15 oktober, aanvang 14.00 uur (inloop vanaf 13.30 uur) in het Durpsuus van Nisse, Dorpsplein 28.

We besteden aandacht aan bomen in Borsele. Niet voor niets heeft de gemeente een rij bomen in het logo staan. Dat duidt erop dat, met name op de dijken, sprake is van veel beplanting. En bij het Sloegebied is een heel bosgebied in wording. Dat schept verplichtingen.

Het is met bomen net als met vogels: zo vanzelfsprekend aanwezig in de samenleving, dat we ze nauwelijks meer opmerken. We missen ze pas als ze weg zijn. Daarom is een goed bomenbeleid zo belangrijk. Van de gemeente, van de natuurbeherende organisaties, maar ook van particulieren. Recent paste de gemeente de regels voor het kappen van bomen gedeeltelijk aan. Wat kan en mag er

nu? Waarom hebben we zo'n moeite met kaal-slag? Kan het kappen minder ingrijpend uitgevoerd worden?

Daarover krijgen we informatie van twee deskundigen, te weten René Wink van Natuurmonumenten en boomchirurg Jacco Karelse. Na een korte pauze gaan we rond 15.00 uur naar boerderij Het Hofsteedje aan de Zuidweg bij Nisse, waar ons bestuurslid Anneke Verkaart woont. Daar bekijken we de pas gerestaureerde historische schuur en de bomen op en om het erf. Terug in het dorps-huis kunnen we – met een drankje en hapje erbij – napraten.

Uit praktisch oogpunt vragen we belangstellenden zich vooraf op te geven voor de themamiddag. Dat kan via *internet bzzb@hetnet.nl* of telefonisch (0113-649536) of door onderstaande strook in te vullen en te sturen naar het secretariaat.

Wat het bestuur betreft: graag tot 15 oktober!

**Ja, ik kom ook naar de jaarlijkse bijeenkomst voor donateurs op
zaterdag 15 oktober met personen**

NAAM:

ADRES:

WOONPLAATS:

***opsturen naar secretariaat BZZB
Van der Poest Clementstraat 7, 4443, AL Nisse***

NATUURMONUMENTEN WIL AFRONDEN NATUURNETWERK

Ondanks de honderden miljoenen bezuinigingen op natuur, wil de vereniging Natuurmonumenten dat het netwerk van de zogeheten Ecologische Hoofdstructuur (EHS) op een behoorlijke manier moet worden afge maakt. Dat betekent niet afslanken, zoals staatssecretaris Bleker (CDA) van plan. Natuurmonumenten komt met een plan voor de periode 2011-2015, waarin 50 gebieden staan die in elk geval moeten worden ingericht tot natuurgebied.

Voor Zeeland gaat het om een gebied bij Hoedekenskerke. Kleinschalig, hollebollig en laag gelegen grasland. Ook uitbreiding van het Ganzenreservaat de Poel met 10 hectare (nu 182) staat in het plan. Met name de waterhuishouding van het reservaat kan dan sterk verbeterd worden. Tenslotte wil Natuurmonumenten dat in Zeeland het plan Tureluur aan de zuidkust van Schouwen-Duiveland netjes wordt afgerond.

